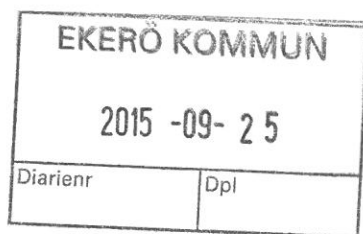

Avdelning öst
Jenny Lindfors
jenny.lindfors@ivo.se

Ekerö kommun
Box 205
178 23 Ekerö

Ärendet

Tillsyn av socialnämndens i Ekerö kommun uppföljning av vården av barn och unga som är placerade i familjehem

Beslut

Inspektionen för vård och omsorg (IVO) ställer följande krav på åtgärder. Socialnämnden i Ekerö ska säkerställa att

- nämnden vid uppföljningen av vården av de barn och unga som vårdas i ett familjehem regelbundet besöker det hem där barnen och de unga vistas

Socialnämnden i Ekerö ska senast den 30 november 2015 redovisa för IVO vilka åtgärder nämnden har vidtagit.

Om nämnden inte uppfyller de i beslutet ställda kraven kan IVO komma att utfärda ett föreläggande. Föreläggandet kan vara förenat med vite.

Skälen för beslutet

Fokus för IVO:s tillsyn har varit att granska om nämnden följer upp vården av barn och unga som vårdas i familjehem i enlighet med lagens krav. IVO har särskilt granskat nämndens överväganden respektive omprövningar av vården, om nämnden har utsett en särskild socialekreterare för barnen och de unga, nämndens kontakter med barnen och de unga, familjehemmen och vårdnadshavarna samt vilka delområden uppföljningen har omfattat.

Tillsynen har huvudsakligen visat följande.

- Nämnden brister i sitt ansvar att regelbundet besöka de barn och unga som vårdas i familjehem,
- Nämnden uppfyller i stort sett sitt ansvar att samtala enskilt med de barn och unga som vårdas i familjehem.

- Nämnden uppfyller i stort sett sin skyldighet att inom föreskriven tid överväga eller ompröva om vården av de barn och unga som vårdas i familjehem fortfarande behövs.
- Nämnden överväger hur vården av de barn och unga som vårdas i familjehem bör inriktas och utformas.
- Nämnden behöver i sin dokumentation tydliggöra att en särskild socialsekreterare är utsedd för de barn och unga som vårdas i familjehem.
- Nämnden uppfyller sin skyldighet att samtala med dem som har tagit emot barnen och de unga i sitt hem.
- Nämnden uppfyller sin skyldighet att samtala med barnens och de ungas vårdnadshavare.
- Nämnden uppfyller sin skyldighet att vid uppföljningen av vården av de barn och unga som vårdas i ett familjehem särskilt uppmärksamma barnets och de ungas hälsa, utveckling, sociala beteende, skolgång, relationer till anhöriga, relationer till andra närstående. Nämnden behöver dock i sin dokumentation tydliggöra att tandvård inom området hälsa följs upp.
- Nämnden överväger inom föreskriven tid om beslut om umgängesbegränsningar behövs

Nämnden följer inte upp vården genom regelbundna besök i det hem där barnet eller den unga vistas

IVO bedömer att nämnden brister i sitt ansvar att regelbundet besöka barnet eller den unge i det hem denne vistas. IVO anser att barnet eller den unge ska besökas i familjehemmet minst två gånger per år för att det ska betraktas som regelbundet. IVO kan konstatera att i en majoritet av de granskade ärendena har nämnden besökt barnet eller den unge tre till fyra gånger.

Av aktgranskningen framgår att sex av barnen besöktes två gånger eller fler i familjehemmet. Ett barn besöktes en gång och ett barn besöktes inte alls. Det går inte att utläsa av underlaget i tillsynen att några särskilda skäl till detta föreligger. Ett av barnen är i de yngre tonåren och har nyligen placerats i familjehem.

Det framgår av 6 kap. 7 b § 1 och 2 SoL samt 13 a § LVU att socialnämnden noga ska följa vården av de barn och unga som vårdas i familjehem genom regelbundna besök i det hem där barnet eller den unge vistas. Enligt de allmänna råden i 7 kap. Socialstyrelsens

föreskrifter och allmänna råd (SOSFS 2012:11) om socialnämndens ansvar för barn och unga i familjehem, jourhem eller hem för vård eller boende bör barnet eller den unge besökas av en socialsekreterare minst fyra gånger per år. Yngre barn samt barn och unga som nyligen har placerats i ett familjehem kan behöva tätare kontakt.

Nämnden uppfyller i stort sett sitt ansvar att samtala enskilt med de barn och unga som vårdas i familjehem.

IVO bedömer att nämnden i flertalet ärenden uppfyller sitt ansvar att samtala enskilt med de barn och unga som vårdas i familjehem.

Det framgår av aktgranskningen att sju av barnen har haft två enskilda samtal eller fler med socialsekreterare under det år granskningen avser. Ett barn har haft ett enskilt samtal. Det går inte att utläsa av underlaget i tillsynen att några särskilda skäl till detta föreligger

Det framgår av 6 kap. 7 b § 1 och 2 SoL samt 13 a § LVU att socialnämnden noga ska följa vården av de barn och unga som vårdas i familjehem genom enskilda samtal med barnet eller den unge.

Nämnden överväger och omprövar i stort sett inom föreskriven tid om vården fortfarande behövs

IVO bedömer att nämnden i de flesta fall uppfyller sin skyldighet att överväga och ompröva vården inom föreskriven tid. IVO anser att nämnden behöver försäkra sig om att samtliga överväganden och omprövningar görs inom lagstadgad tid.

Vid kommunikering av underlaget till beslutet med nämnden framför nämnden att de kommer se över sina rutiner för hur de följer upp att överväganden görs inom lagstadgad tid.

Av underlaget framgår att i sju av de åtta granskade akterna har vården övervägts eller omprövats minst var sjätte månad. För ett av barnen överskreds sexmånadersgränsen med drygt två månader.

Det framgår av 6 kap. 8 § socialtjänstlagen (2001:435), SoL, att socialnämnden minst en gång var sjätte månad ska överväga om vården av barn som vårdas med stöd av SoL i ett annat hem än det egna fortfarande behövs. Enligt 13 § första stycket lagen (1990:52) med särskilda bestämmelser om vård av unga, LVU, ska socialnämnden minst en gång var sjätte månad överväga om vård som beretts den unge med stöd av 2 § LVU fortfarande behövs. Enligt andra stycket samma lagrum ska socialnämnden minst en gång var sjätte månad pröva om vård som beretts den unge med stöd av 3 § LVU ska upphöra.

Nämnden överväger hur vården bör inriktas och utformas

IVO bedömer att nämnden uppfyller sin skyldighet enligt 6 kap. 8 § SoL och 13 § LVU, att vid övervägande av om vården fortfarande behövs, även överväga hur vården bör inriktas och utformas.

I de akter som granskats framgår att nämnden, när den gör en bedömning av om vården fortfarande behövs även bedömer hur den ska inriktas och utformas.

Nämnden dokumenterar inte att en särskild socialsekreterare utsetts

IVO bedömer att det tydligare behöver framgå i dokumentationen vem som är barnets socialsekreterare.

Vid intervjun framkom att alla familjehemsplacerade barn har en särskilt utsedd socialsekreterare. Detta framgick inte alltid av dokumentationen i de granskade akterna.

Enligt 6 kap. 7 c § SoL ska det finnas en av socialnämnden särskilt utsedd socialsekreterare som ansvarar för kontakterna med barnet eller den unge som vårdas i familjehem.

Av 11 kap. 5 § SoL framgår att genomförande av beslut om stödinsatser, vård och behandling skall dokumenteras. Dokumentationen ska utvisa beslut och åtgärder som vidtas samt faktiska omständigheter och händelser av betydelse.

Nämnden samtalar med dem som tagit emot barnet eller den unge i sitt hem i tillräcklig omfattning

IVO bedömer att nämnden uppfyller sin skyldighet enligt 6 kap. 7 b § 3 SoL och 13 a § LVU att noga följa vården av de barn och unga som vårdas i familjehem genom samtal med dem som tagit emot barnet eller den unge i sitt hem.

Av akterna framgår att nämnden i samtliga fall följer upp vården av barnet eller den unge genom samtal med familjehemmet.

Nämnden samtalar med barnens och de ungas vårdnadshavare i tillräcklig omfattning

IVO bedömer att nämnden uppfyller sin skyldighet enligt 6 kap. 7 b § punkt 4 SoL och 13 a § LVU att noga följa vården av de barn och unga som vårdas i familjehem genom samtal med vårdnadshavarna.

Av akterna framgår att nämnden samtalat med barnets eller den unges vårdnadshavare. För ett av barnen har nämndens kontakt med

vårdnadshavare varit begränsad och för ett av barnen har vårdnadshavaren av sagt sig kontakten med nämnden. I dessa fall har kontakten mellan vårdnadshavare och nämnd skett via en andra person.

Nämnden uppmärksammar barnens och de ungas hälsa, utveckling, sociala beteende, skolgång, relationer till anhöriga och andra närstående

Enligt IVO:s bedömning uppfyller nämnden sin skyldighet enligt 6 kap. 7 b § SoL och 13 a § LVU att särskilt uppmärksamma barnet eller den unges hälsa, utveckling, sociala beteende, skolgång samt relation till anhöriga och andra närstående.

IVO vill dock göra nämnden uppmärksam på att dokumentera att uppföljningen av den ungas hälsa även innefattar tandvård. Vid inspektionstillfället under återkopplingen med chef och barnhandläggare framkom att nämnden följer upp att barnet eller den unge får tandvård. Detta är något de kommer dokumentera framöver. Vid kommunikering av underlaget till beslutet med nämnden framför nämnden att de kommer föra in i sina rutiner att beakta och ta ansvar för att uppföljning kring barnens tandvård sker.

Av samtliga akter framgår att nämnden uppmärksammat barnens och de ungas hälsa, utveckling, sociala beteende, skolgång, relationer till anhöriga och relationer till andra anhöriga. I sju akter framgår inte att uppföljningen av barnets hälsa innefattat tandvård.

Nämnden överväger inom föreskriven tid om beslut om umgängesbegränsningar behövs

IVO finner vid granskning av de akter där umgängesbegränsningar har varit aktuella att nämnden uppfyller sin skyldighet enligt 14 § LVU att minst en gång var tredje månad överväga om ett sådant beslut fortfarande behövs.

Tillämpade bestämmelser

6 kap. 7 b, 7 c och 8 §§ samt 11 kap. 5 §§ socialtjänstlagen (2001:453), SoL

13 och 13 a §§ lagen (1990:52) med särskilda bestämmelser om vård av unga, LVU

De allmänna råden i 7 kap. Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd (SOSFS 201:11) om socialnämndens ansvar för barn och unga i familjehem, jourhem eller hem för vård eller boende

Bakgrund och beskrivning av ärendet

IVO bedriver tillsyn bland annat över verksamheter inom socialtjänstområdet och över verksamheter för personer med funktionsnedsättning enligt SoL och lagen (1993:387) om stöd och service till vissa funktionshindrade. Syftet med tillsynen är att granska om verksamheterna uppfyller lagstadgade krav och upprätthåller en god kvalitet. Tillsynens mål är att bidra till en säker vård och omsorg med god kvalitet.

Under 2015 inspekterar IVO, avdelning öst, familjehemsvård för barn och unga, med särskilt fokus på socialnämndens uppföljning av vården. I två kommuner granskas även socialnämndens förhandsbedömningar vid orosanmälan rörande barn eller unga. Sju kommuner och stadsdelar i Stockholms län samt region Gotland har valts ut för tillsynen. Inspektionen sker med stöd av 13 kap.1 § SoL.

Underlag

IVO genomförde en inspektion vid socialnämnden i Ekerö kommun den 23 juni 2015. Representanter för IVO var inspektörerna Jenny Lindfors och Eva Kågström. Inför inspektionen har IVO inhämtat listor över de barn som vårdas i familjehem och har varit placerade i familjehem sedan den 1 mars 2014. Utifrån listorna har IVO gjort ett urval av sammanlagt åtta barn i åldrarna 0-17 år. IVO har eftersträvat en jämn fördelning av kön, ålder och skäl till placering (SoL eller LVU) vid urvalet av barnen.

Vid inspektionstillfället genomfördes en intervju med chef och en barnhandläggare. De åtta utvalda barnens akter granskades. De handlingar som i huvudsak varit aktuella för granskning är de två senaste övervägandena av vården och journaler från den 1 mars 2014 fram till inspektionstillfället.

Samverkan

Under intervjun ställde IVO även frågor om samverkan, internt och externt, avseende de familjehemsplacerade barnen. De intervjuade uppgav att nämnden gör planer tillsammans med BUP och skola samt samverkar med de aktörer som finns runt barnet och vårdnadshavarna.

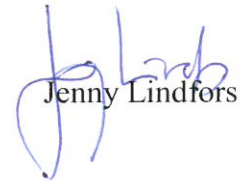
Kommunicering

IVO har kommunicerat underlaget till beslutet med nämnden.

Beslut i detta ärende har fattats av enhetschefen Agneta Krantz. I den slutliga handläggningen har inspektörerna Eva Kågström och Ulrika Holfelt deltagit. Inspektören Jenny Lindfors har varit föredragande.

För Inspektionen för vård och omsorg

Agneta Krantz

Jenny Lindfors